

Memorandum 2019-2025

Vzw Jo-In

Beste minister van Welzijn,
Beste minister van Onderwijs,
Beste Katrien Verhegge,

Graag stellen wij ons voor. Wij zijn Jongerenbegeleiding-Informant en zien het als onze missie om te werken aan een betere jeugdhulp. We doen dit door middel van onze twee poten: de koepelorganisatie Jongerenbegeleiding en onze vormingsdienst Informant.

‘Jongerenbegeleiding’ is onze dynamische koepelorganisatie binnen de jeugdhulp die praktijkwerkers over heel Vlaanderen rond de tafel zet in tal van intervisiegroepen en zo de stem van het werkveld kan bundelen in contacten met het beleid.

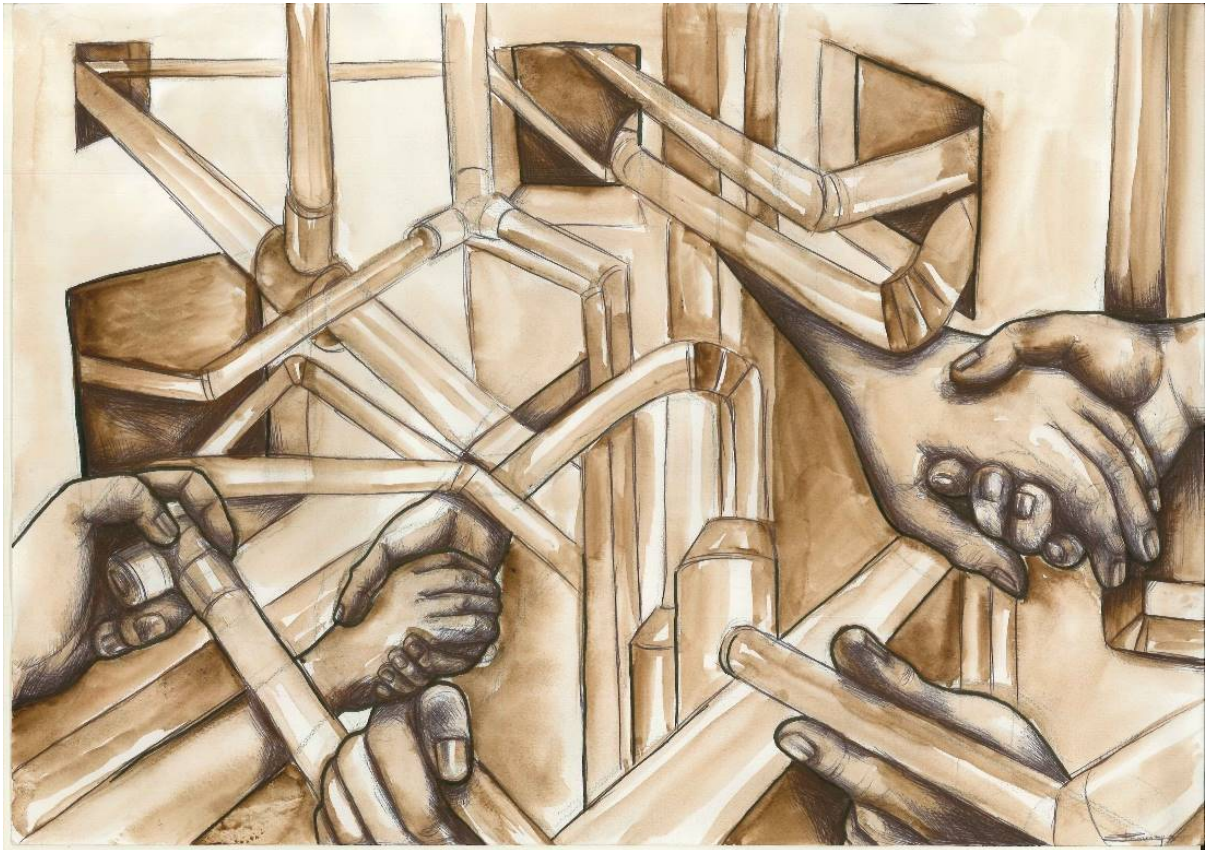
Onze vormingsdienst ‘Informant’ stimuleert de intersectorale uitwisseling van expertise doorheen een praktijkgericht opleidingsaanbod voor de werkvloer en de directiekamer.

Daarnaast hebben we ook een tijdschrift Agora, voor en door praktijkwerkers uit de jeugdhulp met concrete, praktijkgerichte en onderbouwde artikels over actuele thema’s en good practices in de jeugdhulp.

Dit Memorandum kreeg vorm op basis van input van al onze leden, een 40-tal organisaties actief binnen de Jeugdhulp, vnl. erkend en gesubsidieerd door Jongerenwelzijn. Met dit Memorandum willen we twee dingen doen: 1) benadrukken wat goed loopt op vandaag en 2) benoemen rond welke thema’s/doelgroepen er voor ons meer aandacht nodig is alsook waarom en hoe.

We starten dit Memorandum met een tekening die symbool staat voor de jeugdhulp ad hoc. Vandaaruit staan we graag stil bij wat goed loopt binnen onze jeugdhulp en wat we dus graag willen behouden. Vervolgens lijsten we enkele thema’s op waar we extra aandacht voor vragen en die bijgevolg in de komende jaren op de beleidsagenda moeten staan.

Visuele representatie van de jeugdhulp ad hoc:

Artieste Barbara Commeyne scheidt voor ons een beeld dat beklemmt en tegelijk veel vragen oproept. We zien handen die door muren lijken te breken, die bouwen aan verbanden, zoekend naar menselijkheid. Menselijkheid tussen een netwerk van muren en bedradingen die symbool staan voor de veelheid aan regels die we opleggen, waar mensen (jongeren, hulpverleners, moeders, vaders) soms in verstrikt geraken en waar zij het bos door de bomen niet meer zien. Zitten we vast in bovenstaand beeld? Of gaan we op zoek naar manieren om muren te slopen, bedradingen te vereenvoudigen, uitgestoken handen met zorg te grijpen en niet te lossen?

Het is onze taak en verantwoordelijkheid om dit beeld uit de weg te ruimen. We hebben het volste vertrouwen in onze hulpverleners, laat dit duidelijk zijn. Mensen die met jongeren op kampen gaan, onregelmatige uren kloppen, soms blootgesteld worden aan verregaande agressie, in te kleine gebouwen met te grote groepen moeten werken. Zij zitten mee in dit beeld van hierboven en reiken handen waar ze kunnen. Wij roepen het **Agentschap Opgroeien** en de **ministers van Welzijn en Onderwijs** dan ook op om waakzaam te zijn en mee te bouwen aan een gunstig klimaat waarin hulpverleners gesteund worden in hun taak en jongeren de kansen krijgen om het beste uit zichzelf te halen. Dit zal grote inspanningen vergen.

Beste Agentschap Opgroeien, beste ministers, wij rekenen op u, net zoals u ook op ons rekent, de duizenden hulpverleners en jongeren die elke dag proberen het onmogelijke in het mogelijke om te buigen. Wij zullen met Jo-In ook in 2019 alvast onze taak om bruggen te slaan, handen te reiken en muren te slopen verder ter harte nemen.

Wat willen we behouden?

SAMENWERKING

Constructief, dynamisch, innoverend, veerkrachtig,...dat zijn onze **ledenorganisaties**. We merken elke dag opnieuw met welke positieve en constructieve drive men op pad gaat met kinderen, jongeren en ouders. Vanuit een innovatieve ingesteldheid blijven zij op zoek gaan naar manieren om jongeren en ouders kwaliteitsvolle hulp op maat aan te bieden. Zo ontstaan er heel wat nieuwe methodieken, werkvormen, specifiek aanbod en samenwerkingsverbanden. Dit vanuit een sterke focus op participatief en context/netwerkgericht werken. De doelgroep van onze organisaties wordt steeds ruimer (van zeer jonge kinderen naar 18+).

Er is meer en positieve **samenwerking** met de **jongeren en gezinnen** waarmee de jeugdhulp dagelijks aan de slag gaat. Dit zijn onze belangrijkste stakeholders en hun vraag/hun noden staan centraal en zijn het uitgangspunt van alle acties. Er is meer en positieve **samenwerking** tussen **organisaties**, binnen en over jeugdhulpsectoren heen. De positieve drive van onze ledenorganisaties en andere jeugdhulporganisaties zijn hier een belangrijke motor in door partners rond tafel te brengen om problemen aan te pakken en nieuwe methodieken uit te werken. Daarnaast speelt ook de overheid, via het uitbreidingsbeleid, hier steeds meer op in door intersectorale samenwerking als criteria op te nemen in dossiers (cf. werf 1, 2 en 3).

Het samenwerken krijgt op verschillende manieren vorm: het samen delen (o.a. binnen het kader van het kwaliteitsbeleid), het organiseren van onderlinge time-outs, samen trajecten vormgeven, ... De krachten worden gebundeld om jongeren (met jongeren bedoelen we voor goed begrip voor de rest van het memorandum alle personen van 0 tot 25 jaar die onder de noemer van de jeugdhulp vallen) en ouders ten volle te ondersteunen. Er is meer **samenwerking over beleidsdomeinen** heen. Vanuit de jeugdhulp leggen we steeds meer linken met o.a. het onderwijs, werk (VDAB), OCMW, sport, wonen, ... Op deze manier worden gezinnen vanuit een meer geïntegreerde/holistische aanpak ondersteund. In de praktijk leidt dit tot meer **regionale inbedding** van organisaties. Steeds vaker worden lokaal/regionaal linken gelegd tussen belangrijke stakeholders. De jeugdhulp komt hierdoor dichterbij de jongeren en gezinnen, meer in hun buurt en met meer betrokkenheid van de maatschappij (o.a. via een groot netwerk van vrijwilligers die zich dagdagelijks op één of andere manier inzetten voor jongeren en ouders). We zien dat dit ook bijdraagt tot meer positieve beeldvorming over onze doelgroep en onze sector.

Ook de samenwerking met **de agentschappen (Jongerenwelzijn en Kind & Gezin)** vinden we zeer positief. Zowel onze ledenorganisaties als wij als koepel ervaren de samenwerking als zeer open, laagdrempelig en vooral menselijk. Met als focus de jongeren en gezinnen wordt actief op zoek gegaan naar oplossingen en mogelijkheden en worden er samen trajecten uitgezet. Enkele voorbeelden hiervan zijn de gedeelde trajecten GI en private organisaties, de uitrol van positieve heroriëntering overheen Vlaanderen, de mogelijkheid tot innovatie die organisaties krijgen,... Aansluitend willen onze ledenorganisaties **ruimte om beleid te voeren** behouden. Specifiek voor het agentschap Jongerenwelzijn dragen het kwaliteitsbeleid en het financieringsmodel hiertoe bij.

Het **kwaliteitsbeleid** geeft organisaties de nodige ruimte om op maat een eigen kwaliteitsbeleid uit te bouwen, het motiveert om overheen organisaties uit te wisselen en van elkaar te leren (cf. de regionale intervisiegroepen kwaliteit). De huidige **enveloppefinanciering** willen we graag behouden. Dit geeft organisaties verantwoordelijkheid en ruimte en draagt bij tot sociaal ondernemerschap, flexibiliteit en creativiteit binnen organisaties. We zien dit graag ook vertaald in verdere uitbreidingsrondes, waarop vandaag op diverse manieren gesubsidieerd wordt. Om als organisatie beleid te kunnen voeren wensen we naar de overheid te benadrukken zo veel als mogelijk regelluw te ondersteunen: hoe minder op voorhand aan banden gelegd wordt met regels met betrekking tot de concrete uitwerking hoe meer ruimte organisaties krijgen om creatief in het belang van de doelgroep te kunnen bijsturen. Op dat vlak vragen we extra aandacht, en zo komen we eigenlijk al bij ons volgende punt.

Waar vragen we aandacht voor?

LANGETERMIJNVISIE

We willen expliciet aandacht vragen, beste ministers, om een **middellange en langetermijnvisie en – beleid** uit te schrijven. Een visie en een beleid dat verder reikt dan jullie beleidstermijn van 6 jaar. De sociaal-maatschappelijke uitdagingen en de problemen waarmee zowel onze jongeren en ouders als onze organisaties geconfronteerd worden (kansarmoede, psychische kwetsbaarheid, dak- en thuisloosheid, werkloosheid, diversiteit ...) noodzaken dit. Neem de nodige tijd om partners mee rond tafel te zetten om een grondige analyse te voeren (cliëntvertegenwoordigers, koepels, vakbonden, agentschappen, steunpunten, ...) en om samen tot een constructief en concreet actieplan te komen. In het algemeen willen we jullie ook aansporen om interkabinettair aan de slag te gaan: spreek met elkaar, wissel uit, leer van elkaar. Er mag gerust meer ingezet worden op afstemming tussen onderwijs en welzijn.

Daarbij aansluitend vragen we aandacht voor een **doordacht uitbreidingsbeleid**. Door snel beleid te willen voeren kunnen kansen verloren gaan. Wij vragen alvast meer verbinding tussen de 3 werven en een uitbreiding van werf 1 overheen heel Vlaanderen. Het uitbreidingsbudget is op vandaag vaak ook vrij beperkt, terwijl er wel heel veel aanbieders kunnen intekenen (integrale jeugdhulp). Dit heeft tot gevolg dat heel wat tijd en energie in de praktijk tussen organisaties gaat naar afstemming intern, samen zitten met partners, dossiers schrijven,... terwijl maar een beperkt aantal dossiers voor soms weinig plaatsen wordt goedgekeurd. Intekenen op uitbreidingsrondes wordt daardoor soms ervaren als “grabbelen om een aalmoes”. Een meer geïntegreerd beleid zou hierin meer mogelijkheden kunnen bieden. Daarnaast vragen we ook aandacht voor voldoende ruimte voor innovatie en aandacht voor regionale verschillen.

Tot slot willen we dat de **positie van de IROJ's als adviesorgaan** binnen uitbreidingsrondes grondig bekeken wordt. We krijgen vanuit de IROJ's steeds meer signalen dat hun positie binnen uitbreidingsrondes niet evident is (o.a. in het licht van onafhankelijkheid). We stellen ons de vraag of het IROJ, zoals het vandaag georganiseerd is, het juiste platform is om te adviseren binnen uitbreidingsdossiers en het juiste platform is om naar de toekomst toe hierin nog meer verantwoordelijkheden op te nemen die verder gaan dan louter advies, m.n. als orgaan dat op basis van gecapteerde regionale noden zelf voor de eigen regio een uitbreidingsbeleid zal uittekenen.

ONDERWIJS

In de afgelopen beleidstermijn zijn **onderwijs en jeugdhulp** -specifiek jongerenwelzijn- **dichter bij elkaar** gekomen in het kader van NAFT. De organisaties die NAFT-aanbieders zijn en wij als koepel blikken positief terug op dit traject en op de kansen die NAFT biedt voor jongeren, scholen en NAFT-aanbieders.

We vinden echter dat de verbinding tussen onderwijs en welzijn nog verder kan en moet gaan. In de Vlaamse krachtlijnen inzake aanpak van de spijbelproblematiek wordt 'aanmelden bij de ITP voor NRTJ' omschreven als één van de laatste stappen/acties als mogelijke oplossing voor zwaar spijbelende jongeren. De jeugdhulp is echter geen sluitstuk. Ook vandaaruit dienen jongeren naar school te gaan en daar start het 'spijbelverhaal' vaak opnieuw. We kunnen spreken over een '**restgroep**', die vaak uit de boot valt of te weinig in het vizier zit van onderwijs. Er zijn op vandaag te weinig passende oplossingen voor deze groep. We zijn ervan overtuigd dat NAFT hierin zeker een meerwaarde betekent en verandering kan brengen, maar de verantwoordelijkheid voor deze jongeren ligt ruimer en de uitdagingen liggen vroeger in het schooltraject. Hiervoor moeten er nog meer bruggen gesmeed kunnen worden tussen onderwijs en de brede jeugdhulp (IJH, psychiatrie, OCMW, ...). Scholen moeten meer actief inzetten, in een partnerschap met lokale en regionale partners, op de zoektocht naar alternatieven voor jongeren. We vinden het belangrijk dat er overlegd kan worden tussen scholen en instellingen, in een zoektocht naar wat het beste is voor de jongere. Met deze oproep willen we geen stenen gooien maar bruggen bouwen.

We moeten zoeken naar alternatieven die ruim kijken en denken. We moeten het hebben over vaardigheden, talenten, competenties, ... Maar we moeten ook inzetten op het feit dat jongeren zich goed moeten voelen in hun vel en verbinding vinden met de maatschappij. We willen hierbij verwijzen naar enkele innovatieve projecten binnen de jeugdhulp die hier expliciet op inzetten, nl. de Ambrajaze¹ en het innovatief project van Stappen vzw rond "psychosociaal welzijn, leerrecht en verblijf als antwoord op leegte".

¹ Ambrajaze is een samenwerkingsproject tussen vzw De Walhoeve OVBJ (Westvleteren), Zonnewende OVBJ (Veurne), Arktos vzw (West-Vlaanderen), De Brem/De Bolle OVBJ (Oostende), PROFO vzw (West-Vlaanderen) en vzw Kompani OVBJ (Oostduinkerke).

KWETSBAARHEID

We vragen expliciete aandacht voor de meest kwetsbare jongeren en ouders in onze maatschappij, voor die gezinnen die vaak het label ‘multi-probleem’ krijgen omdat ze op verschillende levensdomeinen (werk, gezondheid, opvoeding, financiën, ...) geconfronteerd worden met problemen. Die gezinnen die voor integrale jeugdhulp voornamelijk binnen de bijzondere jeugdzorg terecht kwamen. Sinds integrale jeugdhulp, waarin omgaan met verontrusting als gedeelde verantwoordelijkheid één van de doelstellingen is, zien we dat deze gezinnen door verschillende organisaties opgevolgd en begeleid worden, maar ook nog te vaak door de mazen van het net vallen. We vinden het van belang dat deze meest kwetsbare groep duidelijk in het vizier blijft en zijn plaats krijgt binnen het jeugdhulp – en onderwijsbeleid. Voor deze groep moeten we onszelf blijven uitdagen om op maat op zoek te gaan naar de juiste begeleiding en ondersteuning.

INTEGRALE JEUGDHULP

Sinds integrale jeugdhulp regelt de ITP de toegang tot de niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp. Ondanks de goede doelstellingen en intenties van de ITP zijn hier op vandaag, na 5 jaar IJH, nog veel problemen die aangepakt moeten worden. Binnen de **processen van de intersectorale toegangspoort** zelf: De focus ligt te vaak op de processen en regels die ingewikkeld, complex en bureaucratisch zijn. Men werkt binnen de ITP met dossiers en er wordt vaak aan voorbijgegaan dat het hier gaat om jongeren en ouders met een hulpvraag. De oorspronkelijke doelstelling van de ITP binnen IJH om jongeren tijdig en in een naadloos traject toe te leiden naar de juiste hulp wordt op vandaag ondermijnd door de schaarste van het aanbod & de lange wachtlijsten. De focus ligt te sterk op “Waar kan ik nog een bed vinden?”, waardoor plaatsen niet juist worden benut. We merken ook een verschil overheen de toegangspoorten in de manier waarop regels worden toegepast en of hier al dan niet flexibel mee wordt omgegaan.

Binnen **INSISTO & wachtlijsten**: We kunnen ons niet vinden in de manier waarop INSISTO en de wachtlijsten op vandaag geconstrueerd zijn. De verschillende wachtlijsten en instroommogelijkheden: vragen van organisaties veel tijd en energie om dit op te volgen en in orde brengen. We betreuren het dat veel van de wachtende jongeren en gezinnen (al dan niet reeds gesleept naar een instroomlijst, ook al is er geen perspectief op hulp), die door een plaats op een wachtlijst ook hopen hulp te krijgen, nooit hulp zullen krijgen. Het recht op jeugdhulp wordt hierdoor ondermijnd. Daarnaast duurt het vaak ook heel lang voordat vrije plaatsen ingenomen zijn, waardoor kostbare tijd verloren gaat.

We vragen een grondige evaluatie van de werkingsprocessen van de ITP. Enkele aandachtspunten hierin zijn:

- ***De kinderen, jongeren en ouders met een vraag naar gepaste NRTJ moeten centraal staan.***
- ***Meer focus op menselijk contact en afstemming doorheen het proces, zowel met de cliënten, maar ook met de organisaties voor en na de poort – vanuit een gelijkwaardigheid.***
- ***Een vereenvoudiging van de processen en het schrappen van de te rigide regels.***

CONTINUÏTEIT

De **wachlijsten** zijn een probleem: wachtenden blijven wachten door priors. De carrousel mist voor die mensen duidelijkheid. 'Crisishulp werkt' is in die optiek een foute uitspraak: niet alles zit in de cijfers, er is ook nog de beleving van de wachtende hulpvrager. De beloofde continuïteit van de IJH is met de wachlijsten niet waar gemaakt. Ook binnen de geestelijke gezondheidszorg zijn wachlijsten echt niet te overzien. Hulp aanbieden in modules, in functie van een passend traject, is wel een grote verbetering. Het actief herdenken is op dat vlak positief maar het betreurt ons dat dit pas gebeurde naar aanleiding van het overlijden van een jongere die uit het zichtveld van de hulpverlening was verdwenen anno 2016, in de Blaarmeersen te Gent. We zien actueel dat jongeren met een specifieke hulpvraag soms pas geholpen worden als ze diep genoeg zitten om als prior beschouwd te worden. Het is nefast om mensen eerst zo diep te laten zaken vooraleer hulp geboden wordt. Op deze wijze werkt het priorsysteem niet menswaardig.

We merken dat het aantal plaatsen voor verblijf te laag zijn. Er zijn te veel plaatsen weggevallen en contextwerk is niet voor elke casus mogelijk. Hiernaast mogen modules nog meer speelruimte laten. Dubbele trajecten zijn ook nog niet voor iedereen gekend. Welke vormen van begeleiding kunnen dubbellopen en welke niet? Dit moet verder uitgeklaard worden. Er mag ook nog verder gegaan worden in het aangeboden aantal en de vorm van modules.

In het algemeen is kennis nog niet genoeg verspreid, bijvoorbeeld wat betreft het spanningsveld tussen VAPH en jeugdhulp. Beide partners kennen elkaars mogelijkheden en aanbod te weinig. Er zou overlap moeten kunnen zijn, hier moet op ingezet worden. Ook de communicatie met DOP verloopt niet altijd goed. De processen zijn te ingewikkeld, je geraakt te moeilijk aan de kennis. We zien het ook als de verantwoordelijkheid van de overheid om een transparant systeem te ontwikkelen.

CRISISOPVANG

De vragen naar crisisverblijf zijn op vandaag groter dan het aanbod crisisbedden. Jongeren moeten soms naar een andere provincie om een crisisbed te krijgen. Kinderen uit één gezin worden vaak in verschillende voorzieningen opgevangen, wat voor kinderen extra stress met zich meebrengt. Voor organisaties is het daarnaast niet evident om een crisisplaats met de nodige zorg, ondersteuning en veiligheid te organiseren, zowel voor de jongere in crisis als voor de andere jongeren in de leefgroep.

We vragen:

- ***Een grondige evaluatie van het crisisaanbod, zowel inhoudelijk) als naar financiering toe.***
- ***Twee inhoudelijke punten die hierin moeten meegenomen worden zijn 1) het belang van het samengaan van crisisverblijf met crisisbegeleiding en 2) de noodzakelijke verbinding en gedeelde verantwoordelijkheid met de kinder- en jeugdpsychiatrie.***

RUIMTE

De druk op onze organisaties en hun medewerkers is hoog. Het niet-indexeren van werkmiddelen moet stoppen. We kunnen er niet om heen dat de **financiële ruimte** voor organisaties elk jaar beperkter wordt. Onze subsidies zijn nooit verhoogd ondanks de stijgende maatschappelijke- en overheidsverwachtingen en de meerkost die eruit voortvloeide. Dit samen met een sinds 2015 (blijvende) besparing van 0,65%, zorgt voor een aanzienlijke daling in de koopkracht van organisaties en voor een steeds groter wordende kloof die door organisaties financieel gedicht moet worden. Met de aanhoudende niet-indexering van de werkmiddelen geeft de overheid ons indirect de boodschap om op ons personeelsbezetting te besparen. Wie aan de personeelsmiddelen raakt, raakt fundamenteel aan de kwaliteit van ons hulpverleningsaanbod en dreigt ook de sociale vrede tussen werkgevers en werknemers te verstoren.

We vragen dan ook zeer duidelijk om de niet-indexering van de werkmiddelen stop te zetten en verwachten, na deze inleveringsronde van vele jaren, een financiële inhaalbeweging.

De laatste jaren komen er vanuit de modules verblijf steeds meer signalen over de **toenemende druk op de organisatie van de leefgroepen**. Hier worden verschillende oorzaken voor aangehaald. Algemeen is de druk op onze jongeren hoog in deze maatschappij. Binnen leefgroepen krijgen we steeds meer verhalen te horen over agressie en grensoverschrijdend gedrag, zowel tussen jongeren onderling als van jongeren naar begeleiders. Hierbij aansluitend zorgen ook het opnemen van jongeren in crisisverblijf voor bijkomende druk. Dit heeft zijn impact op zowel de jongeren binnen de leefgroep als op de begeleiders. Het verloop in het medewerkersbestand van leefgroepen is in veel organisaties groot.

Daarnaast geven directies en coördinatoren aan ook steeds minder regie te hebben op de eigen instroom. Organisaties hebben minder invloed op de eigen instroom en verliezen de regie over welke jongeren op welk moment kunnen instromen. Dit heeft een grote invloed op de leefgroepen en bijgevolg ook op de jongeren en de medewerkers.

De belangrijkste aan te pakken punten zijn voor ons:

- ***Tijd, ruimte en middelen voorzien voor organisaties om in partnerschap en uitwisseling de modules verblijf te herdenken. De problemen die zich voordoen in residenties noodzaken een fundamentele oefening over het doel en de organisatie van verblijf.***
- ***Er is nood aan een divers en regionaal verankerd aanbod van time-outmogelijkheden, dagbestedingsprojecten en modules ondersteunende begeleiding.***
- ***Er is nood aan meer gedeelde verantwoordelijkheid (van jongerenwelzijn, VAPH, kinder- en jeugdpsychiatrie) om voor jongeren met een complexe problematiek aan de slag te gaan. We verwachten duidelijke afspraken, die verder gaan dan een vrijblijvend engagement.***

PLEEGZORG

Ook pleegzorg, als sector, geeft expliciet aan een grote druk te voelen. Het is een sterk groeiende sector, het vraagt van de pleegzorgdiensten veel organisatie-ontwikkeling, flexibiliteit en inzet om de toename in het begeleidingswerk te blijven volgen en managen. Door de groeiende complexiteit wordt de samenwerking met andere spelers steeds belangrijker. Pleegzorg vindt het essentieel in te zetten op partnerschappen in het kader van zorggarantie voor jonge kinderen, op een goede overgang naar jongvolwassenheid en op een aangewezen overgang naar voorzieningen voor mensen met een beperking of voor wie pleegzorg niet meer voldoende is. Pleegzorg wil functioneel samenwerken met de diensten voor adoptie en rond de precaire situatie van uitgeprocedeerde niet begeleide minderjarige vluchtelingen. Het uitdragen van een visie van **zorgcontinuïteit** voor het pleegkind/de pleegjongere/de pleeggast, ingebed in een relationeel veld blijft een uitdaging. Wat de persoonsvolgende financiering (zowel voor volwassenen als kinderen) betreft, is het belangrijk om tijdig af te stemmen op de (mogelijke) gevolgen die dit heeft in combinatie met pleegzorg, en dit zowel op korte, middellange en lange termijn.

BEGELEIDERS

We kunnen niet ontkennen dat begeleiders geen evidente job hebben. We hadden het reeds over de toenemende druk op verblijf. Ook dagbegeleiding in groep en contextbegeleiding die sinds IJH rechtstreeks toegankelijk geworden zijn – wat de nodige reorganisatie binnen deze modules met zich meebracht – geven aan op diverse terreinen steeds meer druk te voelen (aanmeldingsprocedure, wachtlijstbeheer, zware doelgroep, ...). Van begeleiders wordt verwacht duizendpoten te zijn die zowel met jongeren en ouders aan de slag gaan, maar ook veel tijd moeten steken in allerlei administratieve verplichtingen (o.a. voor registratie van contacturen). De turn-over en uitval binnen het personeelsbestand is groot.

We vragen aan de overheid:

- ***Meer personeelsmiddelen.***
- ***Leefgroepen moeten verkleind worden. Er is een andere begeleidingsnood ontstaan door de veranderingen in het doorstromend doelpubliek.***
- ***Middelen om zorgbeleid voor medewerkers uit te bouwen. We vragen aandacht voor het thema veerkracht.***
- ***Er moeten middelen geïnvesteerd worden in de ruimere welzijnsthema's. We verwijzen naar de vormingstak Informant van vzw Jo-In die investeert in de ondersteuning van de brede jeugdhulp doorheen haar ruim vormingsaanbod. Dit mag gesubsidieerd worden.***
- ***We vragen ook specifiek aandacht voor de CJG financiering.***

DIVERSITEIT

In het jaarverslag 2018 van K&G lezen we dat in dat jaar 65.000 Kinderen in Vlaanderen geboren werden. Ongeveer 10 à 11 % van deze **kinderen leven in kansarmoede** (ongeveer 8000 kinderen) (K&G, 2016). Een kind uit een **niet-westers gezin** heeft 30% kans om in kansarmoede geboren te worden, tegenover 5% voor kinderen uit een Vlaams gezin (K&G, 2016). Hierdoor vormen kinderen met een niet-westerse achtergrond, de grootste groep binnen de 8000 kinderen die jaarlijks in kansarmoede worden geboren.

Het onderzoek van Smeyers (2016) bevestigt daarnaast de **link tussen kansarmoede en jeugdhulp**. Kinderen uit kansarme gezinnen hebben vier keer (2,4%) meer kans op contact met jeugdhulp dan andere kinderen (0,6%) (Smeyers & Cuyvers, 2018). Desondanks deze bevindingen, bereiken we niet-westerse gezinnen niet altijd even makkelijk en tijdig binnen de jeugdhulp, dit vnl. binnen de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp (RTJ). Organisaties met een RTJ-aanbod (waaronder CKG's) geven aan dat men niet-westerse gezinnen weinig of niet tijdig binnen hun rechtstreeks toegankelijk en dus minder intensief hulpaanbod bereikt. Onderzoek toont ook aan dat allochtone jongeren nog steeds moeilijker toegang krijgen tot hulpverlening binnen Jongerenwelzijn, in vergelijking met autochtone jongeren, terwijl ze in de meer repressieve, penitentiaire vormen van opvang vaak oververtegenwoordigd zijn (Lodewyck, Janssens & Ysabie, 2005). Door het niet-tijdig bereiken, binnen een nog preventief aanbod, escaleren problemen vaak binnen gezinnen (Bellaart, 2014), met als gevolg dat deze doelgroep steeds vaker in de niet-rechtstreeks toegankelijke en dus ook intensievere jeugdhulp terecht komt. Niet-westerse gezinnen zijn dan ook een belangrijke doelgroep die we binnen de jeugdhulp tijdig en vanuit een preventief oogpunt in ons vizier moeten hebben.

Daarom vragen we aandacht voor diversiteit als belangrijk beleidsthema, zowel op overheidsniveau als binnen de organisaties. Specifiek naar de overheid toe verwachten we:

- ***Het concretiseren naar een duidelijk en concreet actieplan van de aanbevelingen uit de kwalitatieve beleidsanalyse 'Etnische diversiteit in zorg en welzijn' binnen het Departement Welzijn Volksgezondheid en Gezin (Demeyer & Vandezande, 2016);***
- ***Diversiteit als aandachtspunt/criterium binnen het uitbreidingsbeleid;***
- ***Diversiteit als thema binnen het kwaliteitsbeleid van de overheid en bijgevolg van jeugdhulporganisaties;***
- ***Het ondersteunen van organisaties en hulpverleners uit de brede jeugdhulp rond dit thema. We zien hierin het aanbod van de OTA's (consult en bemiddeling) als een good practice die mogelijks verbreed en uitgebreid kan worden;***
- ***Mogelijkheden voorzien om een sterkere koppeling te maken tussen laagdrempelig en preventief aanbod (waaronder de Huizen van het Kind) en intensievere hulpverlening (CKG's, Jongerenwelzijn, ...).***